

WOORDENLIJST OMGEVINGSWET

Deze woordenlijst is alfabetisch opgebouwd en geeft achtergronden over termen die veel worden gebruikt in de Omgevingswet. De lijst wordt constant aangevuld en uitgebreid.

Activiteit bouwen

De bouwactiviteit uit de Omgevingswet gaat over de technische bouwkwaliteit van een bouwwerk, zoals constructie-eisen die opgenomen zijn in het Besluit bouwwerken leefomgeving. We spreken dan van een technische bouwactiviteit. Daarnaast is er het ruimtelijke bouwen. Onder bouwen verstaat de omgevingswet: plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk.

Activiteiten m.b.t. een gemeentelijk monument

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Op 2021.06.02 is hieraan nog geen invulling gegeven.

Adviesrecht

Adviesrecht is een belangrijk recht van de gemeenteraad. De raad wijst bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet gevallen aan waarvoor een bindend advies nodig is van de raad om af te wijken van het Omgevingsplan.

Voor activiteiten in strijd met het bestemmingsplan (buitenplanse omgevingsplanactiviteiten = Bopa) kan de gemeenteraad vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet beslissen dat er 'geen bedenkingen' zijn. Dat doet men met een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (VVGB). Om het werkbaar te houden wijst de raad gevallen aan waarin die verklaring van geen bedenkingen niet nodig is. Het gaat dan meestal om kleine afwijkingen van het bestemmingsplan. Voor alle overige gevallen is deze verklaring dus wel nodig.

Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan wijst de gemeenteraad gevallen aan waarin zij wel advies wil geven om af te wijken van het omgevingsplan. Het advies van de raad is bindend. Alle gevallen die de raad niet benoemd, vervalt dan het adviesrecht.

De VNG heeft een handreiking ontwikkeld die informatie geeft over het adviesrecht en tips om het gesprek binnen de gemeenteraad te voeren over de invulling van de rol als raadslid en een passende werkwijze. De handreiking gaat in op de volgende vijf onderwerpen:

1. Het omgevingsplan algemeen
2. Wijzigingen en afwijkingen van het omgevingsplan
3. Advies van de gemeenteraad voor een buitenplanse omgevingsactiviteit
4. Participatie bij een buitenplanse omgevingsactiviteit
5. Het juridische kader en de lokale bestuurscultuur

Alarminstallatie

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Op 2021.06.02 is hieraan nog geen invulling gegeven.

Algemeen Verbod

Naast de algemene zorgplicht is in de Omgevingswet ook een algemeen verbod opgenomen. (artikel 1.7a Ow). Het is verboden om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor *aanzienlijke* nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving (dreigen te) ontstaan. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een milieuverontreiniging die aanzienlijke schade aan de kwaliteit van lucht, bodem of water veroorzaakt.

Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), ook wel Besluit genoemd. Een AMvB is een besluit van de regering, waarin wettelijke regels verder worden uitgewerkt.

Onder de Omgevingswet hangen 4 AMvB's (Besluiten):

- het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl):
<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-besluit-kwaliteit-leefomgeving/>
- het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl):<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-besluit-kwaliteit-leefomgeving/>
- het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal):
<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-besluit-activiteiten-leefomgeving/>
- het Omgevingsbesluit (Ob): <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-omgevingsbesluit/>

Algemene zorgplicht

Binnen de algemene zorgplicht zijn overheden, bedrijven én burgers verantwoordelijk voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Dat is dus niet alleen een taak van de overheid. De algemene zorgplicht is vooral een vangnet, dat geldt als er geen specifieke decentrale of rijksregels zijn. Als er wel specifieke decentrale of rijksregels zijn, vervalt de algemene zorgplicht.

Basis Taken Pakket (BTP)

Het basistakenpakket (BTP) is het minimale pakket aan taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving dat door gemeenten en provincies ondergebracht moet worden bij omgevingsdiensten. Het BTP is momenteel wettelijk geborgd in de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) en in samenwerking met gemeente, provincies en omgevingsdiensten is onder de Omgevingswet een nieuw BTP vastgesteld. Het nieuwe BTP heeft een plaats gekregen in het Omgevingsbesluit en het Invoeringsbesluit.

Besluit activiteiten leefomgeving (bal)

Het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is één van de 4 algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) onder de Omgevingswet. Het Bal bevat regels van het Rijk over activiteiten in de fysieke leefomgeving. Zie ook: <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-besluit-activiteiten-leefomgeving/>

Besluit bodemkwaliteit (Bbk)

In het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet staat overgangsrecht voor het *toepassen van bouwstoffen* en het *toepassen van grond en baggerspecie*. Voor een aantal situaties blijft ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet het Besluit bodemkwaliteit gelden (of een onderdeel daarvan). Voor sommige situaties geldt een gelijkstelling aan een bepaling uit de nieuwe regelgeving. Meer info: <https://iplo.nl/thema/bodem/overgangsrecht/besluit-bodemkwaliteit/>

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)

Het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) is één van de vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) onder de Omgevingswet. Het Bbl bevat regels over veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid van bouwwerken. Daarnaast heeft het Bbl regels over de staat en het gebruik van een bouwwerk en over het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden.

Meer info: <https://iplo.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-besluit-bouwwerken-leefomgeving/>

Besluit kwaliteit leefomgeving

Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is een van de 4 algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) onder de Omgevingswet. Er staan regels in voor het Rijk en voor decentrale overheden over omgevingswaarden, instructieregels, beoordelingsregels en monitoring. Die moeten zorgen voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. De omgevingswaarden volgen vooral uit Europese en andere internationale verplichtingen.

Meer info: <https://iplo.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/omgevingswet-in-ontwikkeling/hoofdpijnen-besluit-kwaliteit-leefomgeving/>

Beste Beschikbare Technieken

Deze staan genoemd in bijlage A van de Omgevingswet. 'Beste' omvat de meest doeltreffende technieken voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu. Dit om emissies van een bedrijf te voorkomen of zo veel mogelijk te beperken. 'Beschikbare' omvat technieken die technisch en economisch haalbaar zijn voor die bedrijfstak en die bedrijven kunnen toepassen. De techniek moet redelijkerwijs in Nederland of in een ander land verkrijgbaar zijn.

Het begrip 'technieken' is ruim. Hieronder valt:

- de toegepaste technieken
- ontwerp, bouw en ontmanteling van een installatie
- onderhoud en bedrijfsvoering van een installatie

Bevoegd gezag

Het bevoegd gezag is het bestuursorgaan dat een vergunningaanvraag behandelt, meldingen ontvangt en bevoegd is voor toezicht en handhaving. Initiatiefnemers hoeven zelf niet te bedenken naar welk bevoegd gezag hun aanvraag moet: dat volgt automatisch bij gebruik van het Omgevingsloket.

Het bevoegd gezag kan zowel het Rijk, een provincie, een waterschap als een gemeente zijn. Onder de Omgevingswet heeft ieder instrument een bevoegd gezag. Het bevoegd gezag dat het instrument inzet, is ook het bevoegd gezag voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, meldingen en het toestaan van afwijken van algemene regels.

Binnenplanse omgevingsplanactiviteit

Een activiteit die voldoet aan de regels in het omgevingsplan, maar toch een vergunningplicht heeft. De gemeente bepaalt deze activiteiten. Dat kan alleen niet als het Rijk in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) bepaalt dat een activiteit vergunningsvrij voor het bouwen is. De reden voor een binnenplanse omgevingsplanactiviteit kan zijn dat het voor een initiatiefnemer niet altijd duidelijk is of een activiteit aan de (beoordelings)regels uit het omgevingsplan voldoet. Bijvoorbeeld bij een open norm als 'redelijke eisen van welstand'. Immers, wat is redelijk?

Voorbeelden

Terras

De gemeente staat terrassen in de openbare ruimte toe in het omgevingsplan. Daarom neemt de gemeente in het omgevingsplan een vergunningplicht op voor het inrichten van een terras. Een beoordelingsregel kan dan zijn dat voetgangers voldoende doorgang hebben.

Boom kappen

In een omgevingsplan staat een vergunningplicht voor het kappen van bomen met een diameter groter dan 30 cm. In het omgevingsplan staan dan aanvraagvereisten en beoordelingsregels voor de aanvraag. Het omgevingsplan kan ook nog algemene regels bevatten over het kappen van bomen. Bijvoorbeeld tijden waarop dit wel en niet mag.

Bouwwerk

Onder een bouwwerk verstaat de Omgevingswet: constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die op de plaats van bestemming hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren. Inclusief de daarvan deel uitmakende bouwwerkgebonden installaties.

Bouwwerk slopen

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Op 2021.06.02 is hieraan nog geen invulling gegeven.

BRL 5019

Afkorting van Beoordelingsrichtlijn, uitgegeven door het KOMO Met het certificaat BRL 5019 Kwaliteitsborging voor het bouwen kunnen personen en bedrijven zich registreren als erkende kwaliteitsborger regels.

Bruidsschat

De term 'bruidsschat' wordt gebruikt voor zeshonderd regels die het Rijk als onderdeel van het Invoeringsbesluit Omgevingswet automatisch toevoegt aan elk omgevingsplan en aan elke waterschapsverordening. In de bruidsschat staan onderwerpen waarvoor het Rijk geen direct werkende regels heeft gemaakt. Het is een bijzondere vorm van overgangsrecht. De bruidsschat is onderdeel van het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Onder de Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat deze regels automatisch in het omgevingsplan of de waterschapsverordening komen. Dit heet ook wel de 'bruidsschat'.

Buitenplanse omgevingsplanactiviteit

Een activiteit die niet voldoet aan de regels van het omgevingsplan en die niet vergunningsvrij voor het bouwen is.

Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Om te kunnen werken volgens de Omgevingswet moeten wij als gemeente onze digitale systemen aansluiten op de verschillende onderdelen van het landelijke DSO. Daarna kunnen we documenten en gegevens uitwisselen met het Omgevingsloket.

Dorp, Stad en Land (Stichting)

Afkorting: DSL. Onafhankelijk kennispartner op het gebied van landschap, stedenbouw, architectuur en cultureel erfgoed. Gevestigd in Rotterdam. Potentiële organisatie waar de Commissie Omgevingskwaliteit (voorheen: Erfgoedcommissie) kan worden ondergebracht. Adviseert ruim zestig gemeenten in Nederland over omgevingskwaliteit.

Meer informatie op de website <http://www.dorpstadenland.nl/>.

Fysieke leefomgeving

De 'fysieke leefomgeving' staat voor datgene wat je in de buitenruimte ziet, voelt en ruikt. Dat zijn bijvoorbeeld gebouwen, wegen, parken, weilanden, bedrijventerreinen, een schone lucht, sloten, rivieren en bossen. De fysieke leefomgeving gaat dus over van alles, maar de 'sociale omgeving' valt er bijvoorbeeld niet onder. De 'sociale leefomgeving' omvat onder andere verenigingen, goede contacten in de buurt en mantelzorg. Hoewel dit vaak minder zichtbaar is, hangen de sociale en fysieke leefomgeving sterk samen. Zo is het fijner wonen in een veilige wijk en nodigen bankjes in een park uit tot gesprekken tussen burens. Een fijne sociale leefomgeving is dus ook een belangrijk doel van de omgevingsvisie.

Gevolgklasse 1

Tot gevolgklasse 1 wordt gerekend bouwen en verbouwen van vergunningsplichtige bouwwerken die behoren tot consequence class 1 als bedoeld in de Eurocodes, voor zover voor het gebruik van die bouwwerken geen melding of vergunning brandveilig gebruik nodig is en de hoogte niet meer dan 20 meter is.

Gevolgklasse 2

Alle bouwwerken die niet in gevolgklasse 1 vallen kunnen in gevolgklasse 2 vallen, maar wel met de restricties. Hierbij valt te denken aan bibliotheken, gemeentehuizen, onderwijsgebouwen, woongebouwen tot 70 meter hoogte. Deze gevolgklasse bestrijkt op deze manier een breed spectrum aan verschillende typen bouwwerken en gebruik.

Gevolgklasse 3

Alle bouwwerken die niet in gevolgklasse 2 vallen, belanden automatisch in gevolgklasse 3. Hieronder kunnen vallen bouwwerken zoals metrostations, voetbalstadions, ziekenhuizen, gebouwen hoger dan 70 meter. Deze gevolgklasse bestrijkt op deze manier een smal spectrum aan verschillende typen bouwwerken en gebruik.

Grondgebonden woningen

Een woning die rechtstreeks toegankelijk is op het straatniveau en waarvan één van de woonlagen aansluit op het maaiveld.

Handelsreclame maken of voeren

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Er is onderscheid tussen tijdelijke en permanente reclame. Tijdelijke reclame kan vergunning- en meldplicht vrij worden geplaatst als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Permanente reclame is onder een aantal voorwaarden vergunningsvrij. Voldoet men niet aan die voorwaarden dan geldt een vergunningsplicht.

Hout opstand vellen

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Het gaat hier om bomen kappen. De regel is: binnen

de bebouwde kom kunnen bomen zonder vergunning en/of melding worden gesnoeid of gekapt. Voor bomen buiten de bebouwde kom gelden de regels van de Provincie.

Intaketafel

Aan de Intaketafel vindt het omgevingsoverleg plaats. Het omgevingsoverleg is een proces waarbij de initiatiefnemer in gesprek gaat met de overheid waarbij hij de aanvraag of melding wil indienen. Aan de intaketafel neemt een team ambtenaren plaats dat bestaat uit drie tot zes vaste mensen die alle binnenkomende initiatieven bekijken. Samen bespreken ze de haalbaarheid van het plan, of het plan wenselijk is en wat de initiatiefnemer allemaal moet regelen. Het omgevingsoverleg heeft geen juridische status. De wettelijke procedure start als de initiatiefnemer het verzoek daadwerkelijk indient.

Invoeringsbesluit (IB)

Het Invoeringsbesluit zorgt voor het overgangsrecht en voor het intrekken of wijzigen van andere besluiten die opgaan in de Omgevingswet. Het regelt dus de overgang van de huidige regelgeving naar het nieuwe stelsel van de Omgevingswet. Ook regelt het overgangsrecht hoe procedures die onder het oude recht zijn gestart, worden afgehandeld onder de Omgevingswet. Het Invoeringsbesluit bouwt voort op de Invoeringswet. Bij het overgangsrecht hoort onder meer de bruidsschat. Verder vult het Invoeringsbesluit de 4 AMvB's van de Omgevingswet aan.

Invoeringsregeling

De Invoeringsregeling regelt overgangsrecht. En zorgt voor het intrekken en wijzigen van regelingen die opgaan in het stelsel van de Omgevingswet. Daarnaast vult de Invoeringsregeling de Omgevingsregeling aan.

Kwaliteitsborger

De kwaliteitsborger is een private partij die erop toe ziet dat bouwprojecten voldoen aan de minimeisen uit het Bouwbesluit. Dat kunnen bouwwerkzaamheden zijn bij nieuwbouw, verbouw of renovatie. Na invoering van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen moet voor ieder vergunningsplichtig bouwwerk een kwaliteitsborger worden ingeschakeld. Samen met de opdrachtgever, de bouwer en de gemeente waakt de kwaliteitsborger over de kwaliteit van bouwwerken. Zie ook: Kwaliteitsborging en Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen.

Kwaliteitsborging

Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is het bewaken van de kwaliteit van ontwerp en uitvoering zodat het eindresultaat aan de voorschriften van het Bouwbesluit voldoet. In het huidige stelsel toetst de gemeente bouwplannen vooraf en ziet toe op de uitvoering volgens de verleende vergunning. Onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen dragen partijen in de bouw zelf zorg voor het voldoen aan de voorschriften. Ze doen op basis van een instrument voor kwaliteitsborging, toegepast door een onafhankelijke kwaliteitsborger. Kwaliteitsborgers moeten gecertificeerd zijn voor één of meerdere instrumenten (werkwijzen). Er zijn vier goedgekeurde instrumenten van kwaliteitsborging:

- a. KiK (KOMO-instrument voor Kwaliteitsborging)
Note: KOMO is een collectief keurmerk voor zowel burgerlijke en utiliteitsbouw las voor grond-, weg- en waterbouw
- b. TIS (Technical Inspection Service)
- c. VKB (Verbeterde Kwaliteitsborging, SWK)
Note: SWK verstrekt waarborgcertificaten aan kopers van woningen die gebouwd worden bij SWK aangesloten ondernemingen)

d. WKI (Woningborg Kwaliteitsborging Instrument)

Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB)

Dit is het component binnen het Digitaal Stelsel voor de Omgevingswet (DSO) waar bevoegde overheden hun omgevingswetbesluiten aan aanleveren. Overheden of hun ICT-leveranciers sluiten hun planningssystemen verplicht aan op de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB). Zo publiceren ze hun Omgevingswetbesluiten en andere officiële documenten, zoals het omgevingsplan of de waterschapsverordening.

Landelijke voorziening Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO-LV)

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. Het digitaal stelsel bestaat uit een landelijke voorziening - het digitale loket ofwel Omgevingsloket - waar initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden snel kunnen zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. Het digitaal stelsel vervangt bij de inwerkingtreding van de wet de bestaande toepassingen: Omgevingsloket online, Activiteitenbesluit Internet Module (AIM) en ruimtelijkeplannen.nl.

Locaties of bouwwerken gebruiken

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Op 2021.06.02 is hieraan nog geen invulling gegeven.

Milieueffectrapportage (MER)

De wetgever heeft de procedures voor de milieueffectrapportage (MER) en de MER-beoordeling ingepast in de besluitvormingsprocedure van de Omgevingswet. De Omgevingswet, de bijbehorende AMvB's, de Invoeringswet en Invoeringsbesluit Omgevingswet geven een totaalbeeld van de regels over milieueffectrapportage, een uitleg over wanneer bij plannen en projecten een milieueffectrapportage nodig is en wat daar bij komt kijken.

Nationale Omgevingsvisie(NOVI)

De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de langetermijnvisie van het Rijk op de toekomstige inrichting en ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. Er is aandacht voor de bouw van nieuwe woningen, het duurzaam opwekken van energie, klimaatverandering en de overgang naar een circulaire economie. Uitgangspunt is dat Nederland ook voor toekomstige generaties een veilig, gezond en welarend land blijft. De uitdagingen waar Nederland voor staat, de keuzes die gemaakt moeten worden staan in de NOVI beschreven. De NOVI is ontwikkeld in nauwe samenwerking met overheden en maatschappelijke partijen.

Niet-grondgebonden woning

Twee betekenissen:

- a. Een woning die niet gebonden is aan de begane grond of die geen toegang heeft vanaf de begane grond
- b. Een woning die niet aan een bepaald stuk grond gebonden is. Dit kan gelden voor een boerderij of een bedrijf die functioneel is toegewezen aan de voedselproductie, bijv. intensieve veehouderij. Dit zijn bedrijven die niet gebonden zijn aan land voor hun voedselvoorziening

Omgevingsagenda

De Omgevingsagenda is één van de instrumenten om uitvoering te geven aan de gebiedsgerichte aanpak die de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) voorstaat. Het is de basis voor de bestuurlijke

samenwerking tussen Rijk en regio bij opgaven in de fysieke leefomgeving. Het doel van de Omgevingsagenda is om als overheden samen gebiedsgericht (dus met het gebied als uitgangspunt) uitwerking te geven aan de gedeelde ambities en opgaven. Deze zijn vastgelegd in de nationale, provinciale en lokale omgevingsvisies en de visies van de waterschappen. Daarbij worden ideeën van de samenleving betrokken. Het gaat om opgaven die met elkaar te maken hebben en om een gebiedsgerichte aanpak vragen, zoals mobiliteit, energie, landbouw, economie, natuur en wonen. Ontwikkeling van onze leefomgeving dwingt tot nadenken over en afstemmen van deze functies en dikwijls ook tot het maken van keuzes. Rijk en regio hebben elkaar hierbij nodig.

Nederland is 'verdeeld' in vijf landsdelen: Noord (Friesland, Groningen, Drenthe), Oost (Overijssel, Gelderland), Zuid (Noord-Brabant, Limburg), Noordwest (Noord-Holland, Utrecht, Flevoland) en Zuidwest (Zuid-Holland, Zeeland). Alle landsdelen werken momenteel aan een Omgevingsagenda of bouwstenen hiervoor. De Omgevingsagenda's zullen uiterlijk najaar 2021 voor heel Nederland klaar zijn.

Omgevingsbesluit

In het Omgevingsbesluit staan regels voor alle partijen die actief zijn in de fysieke leefomgeving. Dus burgers, bedrijven en overheid. Het gaat om regels over het bevoegd gezag voor vergunningen, over procedures, handhaving en uitvoering. En over het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het Omgevingsbesluit regelt in aanvulling op de Omgevingswet onder meer welk bestuursorgaan het bevoegd gezag is om een omgevingsvergunning te verlenen. Daarnaast regelt dit besluit wat de betrokkenheid is van andere bestuursorganen bij de besluitvorming. Het regelt ook een aantal op zichzelf staande onderwerpen, zoals de milieueffectrapportage en financiële bepalingen. Het Omgevingsbesluit is voor alle doelgroepen relevant, dus voor zowel burgers en bedrijven, als voor overheden.

Omgevingsloket

In het Omgevingsloket is een online 'loket' waar iedereen informatie over de fysieke leefomgeving op één plek kan bekijken en direct gebruiken. Het Omgevingsloket is onderdeel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Initiatiefnemers kunnen checken of ze een vergunning nodig hebben of een melding moeten doen en ze kunnen er een aanvraag opstellen voor een omgevingsvergunning, watervergunning en/of melding. Het Omgevingsloket bestaat uit vijf onderdelen:

- a. Vergunningscheck: initiatiefnemers controleren of ze hun plannen mogen uitvoeren of dat ze daarvoor toestemming nodig hebben. Dit gebeurt via vragenbomen met eenvoudige vragen en antwoorden
- b. Aanvragen: initiatiefnemers kunnen een aanvraag of melding maken en indienen. Dit gebeurt eveneens via vragenbomen. Ze kunnen ook een omgevingsoverleg aanvragen. Ze bespreken hun aanvraag of melding dan eerst met de gemeente, provincie of het waterschap aan de intaketafel. Samen kijken ze dan hoe haalbaar een plan is. In Molenlanden gebeurt dit aan de Intaketafel.
- c. Regels op de kaart: hier kan iedereen de regels van overheden zien over de fysieke leefomgeving. De regels zijn op de kaart te zien per gebied of per locatie. Iedereen kan zich zo oriënteren.
- d. Maatregelen op maat: helpt initiatiefnemers om zich te houden aan regels die gelden voor een activiteit.
- e. Mijn Omgevingsloket: hierin staan aanvragen en melding die een initiatiefnemer heeft gedaan.

Omgevingsoverleg

Het omgevingsoverleg is een proces waarbij de initiatiefnemer in gesprek gaat met de overheid waarbij hij de aanvraag of melding wil indienen. Samen bespreken ze de haalbaarheid van het plan en wat de initiatiefnemer allemaal moet regelen. Het omgevingsoverleg heeft geen juridische status. De wettelijke procedure start als de initiatiefnemer het verzoek indient. In Molenlanden vindt het omgevingsoverleg plaats aan de intaketafel en eventueel de omgevingstafel.

Omgevingsplan

In het omgevingsplan staan de gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving, dus over alles wat er in de buitenruimte gebeurt. Iedere gemeente heeft één omgevingsplan. Gemeenten moeten ervoor zorgen dat de regels in het omgevingsplan samen leiden tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Daarbij houdt de gemeente rekening met alle betrokken belangen. Het omgevingsplan moet goed aansluiten bij de waterschapsverordening van het waterschap. In de waterschapsverordening staan namelijk de lokale regels van het waterschap over de fysieke leefomgeving. Op het moment dat de Omgevingswet ingaat vormen alle bestaande bestemmingsplannen automatisch het omgevingsplan. Het omgevingsplan moet in 2029 helemaal gereed zijn.

Omgevingstafel

Initiatieven die aan de intaketafel als wenselijk worden bestempeld, worden vervolgens aan de omgevingstafel beoordeeld om te zien of een vergunningsinitiatief haalbaar is. Aan de omgevingstafel schuiven meerdere experts (van bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, milieu, bouwen) en ketenpartners (zoals de gemeentelijke gezondheidsdienst (GGD), Rijkswaterstaat, omgevingsdiensten) aan om te bepalen of al dan niet een vergunning kan worden verstrekt.

Omgevingsvisie

Rijk, provincies en gemeenten stellen ieder een omgevingsvisie op: een strategische visie voor de lange termijn voor de gehele fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie heeft betrekking op alle terreinen van de leefomgeving. Zij gaat in op de samenhang tussen ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en vervoer, infrastructuur en cultureel erfgoed. De omgevingsvisie komt in de plaats van structuurvisies, verkeers- en vervoersplannen, delen van de natuurvisie en milieubeleidsplannen. De gemeente stelt één omgevingsvisie voor het hele grondgebied vast. Daarnaast kan de gemeente samen met een andere gemeente of met de provincie een gezamenlijke of regionale omgevingsvisie opstellen. Werken aan een omgevingsvisie brengt werken in de geest van de Omgevingswet op gang. Werken in de geest van de wet is naast inhoudelijke kennis hebben, vooral gedragsverandering. Dit vraagt soms om aanpassingen van werkprocessen. Vervolgens wordt de omgevingsvisie verder uitgewerkt in een omgevingsplan. De omgevingsvisie moet in 2024 gereed zijn.

Omgevingsvisie gemeente Molenlanden

In april 2021 heeft de raad de Startnotitie Omgevingsvisie vastgesteld. Daarin staat omschreven hoe de gemeente haar Omgevingsvisie gaat ontwikkelen, wie daarbij betrokken zijn en welke procedures gevolgd gaan worden

Programmaraad Omgevingswet

De programmaraad geeft leiding aan het programma *Aan de slag met de Omgevingswet*. Dit is een samenwerkingsverband van gemeenten (VNG = Vereniging van Nederlandse Gemeenten), provincies (IPO – Interprovinciaal Overleg), waterschappen (UvW = Unie van Waterschappen) en het Rijk. De

partners ondersteunen 352 gemeente, 12 provincies, 21 waterschappen, 8 departementen en verschillende uitvoeringsorganisaties bij de invoering van de Omgevingswet.

Roerende zaken opslaan

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Op 2021.06.02 is hieraan nog geen invulling gegeven.

Slopen in een beschermd stads- of dorpsgezicht

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Op 2021.06.02 is hieraan nog geen invulling gegeven.

Standaard aanvragen en melden (STAM)

De Standaard aanvragen en melden is één van de standaarden voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dat is de ICT-omgeving waarin het online Omgevingsloket toegankelijk wordt gemaakt. De standaard beschrijft de koppelvlakken die een rol spelen bij het indienen van een vergunningsaanvraag of een melding in het Omgevingsloket. De standaard bestaat uit de specificatie van de standaard en het informatiemodel dat de basis legt voor deze koppelvlakken: het Informatiemodel aanvragen meldingen (IMAM).

Standaard officiële publicaties (STOP)

Het programma Aan de slag met de Omgevingswet ontwikkelt een algemene standaard voor overheidsbesluiten, de Standaard officiële publicaties (STOP). Deze standaard ondersteunt de functies *opstellen*, *vaststellen*, *bekendmaken* en *beschikbaar stellen van officiële publicaties* via de Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen (LVBB).

Standaard toepasbare regels (STTR)

De standaard toepasbare regels (STTR) is de standaard voor het aanleveren van toepasbare regels aan het digitaal stelsel Omgevingswet. Toepasbare regels zijn nodig om burgers en bedrijven straks antwoord te kunnen geven op vragen als: 'Mag ik op deze locatie mijn initiatief starten? Of heb ik daar een vergunning voor nodig?'. Initiatiefnemers doorlopen hiervoor vragenbomen. Om deze zo gebruiksvriendelijk mogelijk te laten werken zetten overheden hun juridische regels om naar toepasbare regels. De toepasbare regels leveren ze vervolgens aan bij het digitaal stelsel. Dit moet volgens de standaard toepasbare regels.

Technische bouwactiviteit

De bouwactiviteit uit de Omgevingswet gaat over de technische bouwkwiteit van een bouwwerk, zoals constructie-eisen die opgenomen zijn in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). We spreken dan ook van de technische bouwactiviteit. Daarnaast is er het ruimtelijke bouwen.

Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten (TPOD)

De toepassingsprofielen horen bij de Standaard officiële publicaties (STOP). Het programma Aan de slag met de Omgevingswet ontwikkelt deze algemene standaard voor overheidsbesluiten. Deze standaard ondersteunt de functies *opstellen*, *vaststellen*, *bekendmaken* en *beschikbaar stellen van officiële publicaties*. Inmiddels zijn de toepassingsprofielen voor verschillende instrumenten van de Omgevingswet uitgewerkt.

De Tien van Molenlanden

Er zijn honderden Toepasbare Regels. Gemeente Molenlanden werkt er daarvan voorlopig tien uit om aan de minimale eisen te kunnen voldoen die de Omgevingswet stelt. Daarom worden deze de Tien van Molenlanden genoemd.

Toepasbare regels

Dit zijn juridische regels die zijn vertaald naar praktische toepassingen. In het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), dat de basis is voor het online Omgevingsloket, kunnen burgers en bedrijven straks antwoord krijgen op vragen als: 'Mag ik op deze locatie mijn initiatief starten? Of heb ik daar een vergunning voor nodig?'. Initiatiefnemers doorlopen hiervoor zgn. vragenbomen. Om deze vragenbomen zo gebruiksvriendelijk mogelijk te laten werken zetten overheden dus hun juridische regels om naar toepasbare regels. Toepasbare regels zetten de initiatiefnemer en zijn activiteiten centraal. Juridische regels zetten meer het (lokale) beleid centraal.

Er zijn honderden toepasbare regels, maar die zijn niet allemaal van toepassing voor de gemeente Molenlanden. Er zijn bijvoorbeeld regels voor duingebieden, maar Molenlanden heeft geen duinen, dus wordt hiervoor in onze gemeente geen toepasbare regel uitgewerkt.

Molenlanden richt zich om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet voorlopig op tien toepasbare regels, te weten:

1. Hout opstand vellen (bomen kappen)
2. Uitweg maken of veranderen
3. Handelsreclame maken of voeren
4. Bouwwerk slopen
5. Activiteiten m.b.t. gemeentelijke monumenten
6. Alarminstallatie hebben
7. Locaties of bouwwerken gebruiken
8. Roerende zaken opslaan
9. Slopen in een beschermd stads- of dorpsgezicht
10. Werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheden uitvoeren

Uitnodigingsplanologie

Bij uitnodigingsplanologie bepalen overheden op hoofdlijnen waar ruimtelijk wel of geen veranderingen gewenst zijn met het oog op langetermijnprognoses en te beschermen waarden. Overheden, dus ook onze gemeente, stelt zich in deze vorm van planologie uitnodigend en faciliterend op tegenover initiatiefnemers. Dat vergt een andere houding van alle spelers in het veld van de ruimtelijke ordening. De traditionele ruimtelijke ordening beschrijft in het bestemmingsplan waarvoor een bepaalde plek gebruikt mag worden. Men anticipeert niet op nog onvoorziene ontwikkelingen en innovaties. Een bestemmingsplan ligt vast voor de komende tien jaar. Voor verder kijken dan die planperiode is geen ruimte.

Uitnodigingsplanologie draait het systeem om. Er wordt niet van te voren benoemd wat mag en wat niet. Op voorhand wordt niets uitgesloten. Bij uitnodigingsplanologie bepalen overheden op hoofdlijnen waar ruimtelijk wel of geen veranderingen gewenst zijn. Burgers en ondernemers zijn aan zet.

Uitweg maken of veranderen

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. De regel geeft aan in welke situaties het verboden is

een uitweg te maken of te veranderen. En in welke situaties men een melding kan doen om een verzoek te beoordelen. De gemeente kan alleen een beslissing nemen over uitwegen die aansluiten op wegen binnen de bebouwde kom.

Wabo-vergunning

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) regelt de omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is één geïntegreerde vergunning voor bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur en milieu. Bedrijven en particulieren kunnen voor vragen over de Wabo en omgevingsvergunningen terecht bij hun eigen gemeente.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is de basis voor een groot deel van de vergunningen in het domein van de fysieke leefomgeving. De **Wabo** maakt het mogelijk om, binnen een project, met één omgevingsvergunning verschillende activiteiten (bouw, aanleg, oprichten, gebruik) uit te voeren. De wet ging in op 6 november.

Waterschapsverordening

De waterschapsverordening bevat regels specifiek gericht op het watersysteem en waterstaatswerken binnen het beheergebied van een waterschap. Samen met het omgevingsplan bevat de waterschapsverordening de regels voor de fysieke leefomgeving op lokaal niveau.

Werk, niet zijnde bouwwerk, of werkzaamheden uitvoeren

Dit is een van de tien toepasbare regels waaraan Molenlanden invulling gaat geven om te voldoen aan de minimale eisen van de Omgevingswet. Op 2021.06.02 is hieraan nog geen invulling gegeven.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Opdrachtgevers willen kwalitatief goede gebouwen, die voldoen aan alle bouwvoorschriften en veiligheidseisen. De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen regelt de invoering van een nieuw stelsel dat de kwaliteit van bouwwerken moet garanderen. Bij oplevering van een bouwwerk moet de aannemer aantonen dat aan de regelgeving is voldaan en afspraken zijn nagekomen. Is dat niet het geval, dan krijgen opdrachtgevers betere mogelijkheden om de aannemer aan te sporen verbeteringswerkzaamheden uit te voeren. De vijf belangrijkste veranderingen zijn:

- Onafhankelijke kwaliteitscontroleurs controleren of een gebouw voldoet aan de wettelijke technische eisen. Dit doen zij tijdens het ontwerp en op de bouwplaats. Deze controleurs heten kwaliteitsborgers.
- De aannemer is verantwoordelijk voor de gevolgen van alle gebreken in de bouw die hij zelf veroorzaakt heeft. Als er gebreken zijn, dan kan de klant de aannemer dwingen om de fouten te repareren. Ook als de klant deze fouten pas later ontdekt.
- De aannemer moet de klant laten weten of en hoe hij zich heeft verzekerd tegen faillissement en risico's op schade en gebreken.
- Klanten kunnen, net als in de huidige situatie, 5% van het bouwbedrag (aanneemsom) parkeren bij de notaris. Nu gaat dit bedrag automatisch naar de aannemer als het gebouw klaar is. Vanaf 1 juli 2021 keert de notaris het geld aan de aannemer uit, wanneer de klant aangeeft dat alle gebreken zijn verholpen.
- Wanneer de kwaliteitsborger of de gemeente een probleem ziet, kan de gemeente de bouw stilleggen.

De Wkb gaat naar verwachting vanaf 1 juli 2022 in, gelijktijdig met de Omgevingswet.

Zorgplicht

Onder de Omgevingswet is er sprake van een algemene zorgplicht, een algemeen verbod en een specifieke zorgplicht. Samen zorgen ze ervoor dat overheid, bedrijven en burgers verantwoordelijk zijn voor een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Mei 2022